

Van: DIE

Aan: M via DGES en S

23 mei 1959

Onderwerp: Directe verkiezingen Europees Parlement.

In verband met de mogelijkheden dat bovenstaand punt in het regeringsprogramma zou worden opgenomen, mag ik U nog eens wijzen op de grote bezwaren welke hiertegen mijns inziens bestaan.

1. In de eerste plaats is er een formeel bezwaar. Art. 138 van het EEG-verdrag zegt in lid 3: "De vergadering stelt ontwerpen op voor het houden van rechtstreekse algemene verkiezingen volgens een in alle Lid-staten eenvormige procedure." Dan volgt een alinea waarin staat, dat de Raad over deze voorstellen met eenparigheid van stemmen beslist.

Het initiatief voor dit soort voorstellen dient dus uit te gaan van de vergadering. De vergadering is zich hiervan zeer bewust en heeft eens enkele maanden geleden een speciale commissie ingesteld, naar ik meen onder leiding van de heer Dehousse, om dit vraagstuk voor te bereiden. Het laat zich aanzien dat de heer Dehousse zeker het jaar 1959 nodig heeft om hier uit te komen.

Op grond van het bovenstaande meen ik, dat de Nederlandse Regering zich dus reeds bereid verklaard heeft door aanvaarding van het Verdrag om rechtstreekse verkiezingen voor het Europese Parlement te introduceren en dat het dus formeel overbodig is dit punt in het regeringsprogramma te zetten. Het is des te meer overbodig nu het Parlement dat de voorstellen moet doen hier reeds aan werkt.

2. In de tweede plaats zal de technische uitwerking van deze gedachte buitengewoon moeilijk zijn, vooral omdat deze verkiezingen volgens een in alle Lid-staten eenvormige procedure moet geschieden. Zelfs in Parlementaire kringen verwacht men dat nog wel 2 of 3 jaar gemoeid zullen zijn met de uitwerking van de voorstellen.
3. Tegen deze achtergrond lijkt mij ook het politieke bezwaar zeer wezenlijk. Door namelijk dit punt in het regeringsprogramma op te nemen, geeft de Regering duidelijk de indruk alsof zij een gebaar wil maken in de richting van de Europese politieke Federalisten. Gezien de technische moeilijkheden en het feit dat het initiatief bij het Europese Parlement ligt, is het duidelijk dat dit een tamelijk leeg gebaar is.

Anderzijds is de verwezenlijking van deze directe verkiezingen bepaald een stap in de richting van een politieke federatie van de Zes, zoals die met name

- steeds -

MEMORANDUM

Van:

- 2 -

Aan:

Onderwerp:

steeds wordt gepropageerd door het Comité Monnet en welke politieke federatie de Nederlandse Regering naar mijn mening bepaald niet in afzienbare tijd verwezenlijkt wenst te zien, althans niet tussen de Zes. Als zodanig zou het gebaar van de Regering dus ook in tegenstelling zijn tot de door haar op andere punten gevoerde Europese politiek.

Mijn conclusie is dan ook, dat met het opnemen van dit punt in het regeringsprogramma, de Regering zich enerzijds het verwijt van een zekere hypocrisie op de hals haalt en anderzijds het gevaar loopt juist op grond van dit programmapunt te worden geduwd in een richting, welke zij de eerstkomende jaren in ieder geval niet wil gaan.

23-5-1959